

5. Matienko V. M., Schukin O. I., & Voit S. M. (2009). Metodi otcinki venchurnih proektiv [Methods for assessing venture projects]. Visnik ekonomichnoi nauki. — Journal of economics, 2, 24-25 [in Ukrainian]

6. Shneider A., Katcman Ya., & Topchishvili G. (2002). Nauka pobezhdat v investiciyah, menedzhmente i marketinge [Science of Victory in investment and marketing menedzhente]. Moscow: OOO «Izdatelstvo AST» [in Russian]

7. Filimyanov F. K. (n.d.). Metod prognozirovaniia — kvantovo-ekonomicheskiiy biznes-analiz proekta [Forecasting method — quantum-economic analysis of the project business]. polykur.com.ua. Retrieved from http://polykur.com.ua/clause/metod_prognozirovaniya_-_kvantovo-ekonomicheskiiy_biznes-analiz_proekta.html [in Russian]

8. Pres-reliz kompanii GGEK Ukrainie vid 8 kvitnia 2014 roku. IGGEK

and similar papers at core.ac.uk

provided by Institutional Repository of Vadym Hetma

pages/internet-use.aspx [in Ukrainian]

Стаття надійшла до редакції 13.10.2013 р.

УДК 330.341.1:331.101(477.85)

О. Ю. Антохова

аспірантка кафедри економіки підприємства

ІННОВАЦІЙНІ ЗАКОНОМІРНОСТІ РОЗВИТКУ ЧЕРНІВЕЦЬКОЇ ОБЛАСТІ В КОНТЕКСТІ ТРАНСФОРМАЦІЇ РИНКУ ПРАЦІ

O. Y. Antohova

postgraduate student of the Enterprise Economics Department

INNOVATIVE REGULARITIES DEVELOPMENT OF CHERNIVTSI REGION IN THE CONTEX OF LABOR MARKET TRANSFORMATION

АНОТАЦІЯ. У статті з'ясовано основні напрями детермінацій результатів інноваційної діяльності в регіоні і трансформаційних змін на ринку праці. Проведено аналіз показників інноваційної діяльності суб'єктів бізнесу промисловості в Чернівецькій області з наступним відображенням у можливостях інноваційної активності економічно активного населення. Здійснено співставлення участі суб'єктів господарювання у продукуванні й використанні інноваційних ідей. Виявлено структурні зміни витрат на інноваційні цілі з повним скороченням бюджетних асигнувань та іноземних капіталовкладень. Окреслено ключові загрози та перспективи трансформаційних змін на ринку праці задля посилення інноваційної активності населення.

КЛЮЧОВІ СЛОВА: регіональний ринок праці, трансформаційні зміни, інноваційна діяльність, інноваційна активність населення.

ANNOTATION. The main directions of the determination results of innovation in the region and transformational changes in the labor market in the article were defined. The indicators of innovative activities of business industry in the Chernivtsi Region, followed by a reflection on the possibilities of innovation activity of the economically active population were analyzed. Comparison of businesses participating in the production and use of innovative ideas was conducted. The structural changes in spending on innovative targets with complete reduction of budget allocations and foreign investment was founded. The key threats and prospects for transformational changes in the labor market in order to strengthen the innovation activity of the population were viewed.

KEY WORDS: regional labor market, transformation changes, innovation, innovative activity of the population.

Постановка й актуальність дослідження. Потреба підвищеної ролі ринку праці у стимулюванні модернізаційних змін регіонального розвитку вимагає з'ясування пріоритетів його трансформацій, які передбачають зміни організаційно-функціональної і територіальної структур. Характер таких трансформацій може відзначатись різним наслідковим характером. Оптимізація стимулюючих впливів соціально-економічних процесів у регіоні з боку ринку праці в нинішніх умовах переходу України до інформаційного суспільства вочевидь має здійснюватись на інноваційних засадах. Це означає, що у структурі зайнятості повинні домінувати знаннємісткі види економічної діяльності, а в результатах праці — проявлятись інноваційні елементи з помітними соціальними, економічними, екогомологічними та іншими наслідковими ефектами для всього суспільства.

Чернівецька область як доволі проблемний регіон України (і в плані стану ринку праці, і в плані інноваційного розвитку) є специфічним об'єктом дослідження. Виявлення проблем і перспектив інноваційного розвитку даного регіону в контексті трансформації ринку праці дозволить означити пріоритети покращення ситуації з можливостями забезпечення інноваційного прориву. Тобто такі рекомендації дадуть змогу зрозуміти хоча б у теоретичному аспекті шляхи стимулювання модернізаційних змін регіонів-аутсайдерів, які відзначаються достатніми трудовотенційними характеристиками.

Аналіз останніх досліджень проблеми. Формулювання основних висновків даного дослідження здійснено на основі аналізу статистичних джерел. Водночас теоретичну основу статті сформулювали напрацювання вітчизняних учених, які займались питаннями специфіки інноваційного розвитку економіки та ринків праці. З-поміж найвагоміших напрацювань інноваційного напрямку в регіональному контексті варто відзначити їх авторів: П. Бе-

ленького, С. Білої, М. Бутка А. Гальчинського, В. Гесця, А. Гурджій, І. Дегтярьової, М. Долішнього, Я. Жаліла, В. Соловйова, Д. Стеценка, А. Філіпенка, Г. Шевцової та ін. Трансформаційні закономірності регіональних ринків праці вивчали такі вчені, як Д. Богиня, В. Брич, О. Грішнова, Е. Лібанова, Г. Маслова, Г. Михальченко, У. Садова, Л. Семів, Є. Чернявська, Л. Шевчук та ін. Вивчення проблем розвитку ринку праці конкретно Чернівецької області знаходимо в працях таких учених, як І. Алієв, М. Комаринська, Є. Матвійшин, С. Олексюк, Т. Рубенок та ін. Незважаючи на доволі розвинену теоретико-методологічну основу вивчення інноваційного розвитку та ринків праці, затребуваними є прикладні дослідження перспектив взаємних детермінацій інноваційної та соціотрудової сфер задля досягнення модернізаційних цілей регіону.

Метою даної статті постає теоретико-прикладне обґрунтування інноваційних закономірностей розвитку регіону в контексті трансформаційних змін його ринку праці на прикладі Чернівецької області. **Завданнями** статті при цьому є:

- виокремити основні напрями детермінацій результатів інноваційної діяльності в регіоні і трансформаційних змін на ринку праці;

- провести аналіз показників інноваційної діяльності суб'єктів бізнесу промисловості в Чернівецькій області з наступним відображенням у можливостях інноваційної активності економічно активного населення;

- здійснити співставлення участі суб'єктів господарювання у продукуванні й використанні інноваційних ідей;

- виявити структурні зміни витрат на інноваційні цілі з повним скороченням бюджетних асигнувань та іноземних капіталовкладень;

- окреслити загрози та перспективи трансформаційних змін на ринку праці задля посилення інноваційної активності населення.

Виклад основного матеріалу. Виходячи з доступної статистики, проаналізуємо основні тенденції інноваційної сфери за прикладом Чернівецької області, співставляючи їх до відповідних індикаторів, які відображають стан регіонального ринку праці та освітньої системи. Варто відзначити, що на території області діють Регіональна програма інноваційного розвитку на період до 2016 р., а також Програма розвитку інвестиційно-інноваційної діяльності в місті Чернівцях на 2012—2015 рр. [1; 2]. У документах серед численних проблем зазначається про значну концентрацію інноваційно активних суб'єктів господарювання в обласному центрі. Тенденції нерівномірного соціально-економічного розвитку для досліджуваного регіону є особливо помітними. Це засвідчує й аналіз показників розвитку регіонального ринку праці, зо-

крема кількості створених нових робочих місць. Така ситуація вигідна лише за умов повного використання переваг соціального капіталу м. Чернівці з формуванням потужного ядра інноваційної активності та з подальшим поширенням досвіду на інші території, зокрема через інноваційні агломераційні утворення. За інших умов такі тенденції є свідченням неефективного управління регіональним розвитком і передумовою подальшого занепаду локальних ринків праці з помітними трудопотенційними втратами.

Надалі проаналізуємо основні тенденції інноваційної діяльності в регіоні з детермінаціями трансформаційних змін на ринку праці. У загальному вони зводяться до:

- зміни ціннісного сприйняття результатів праці з необхідністю наявності в них інноваційної складової, що формує вищі вимоги роботодавця до працівника;

- зміни сутнісного розуміння місця праці (у фізичному аспекті), форм зайнятості з практикою дистанційності (повної чи часткової);

- застосування різного роду інформаційно-комунікаційних технологій — при організації робочого місця, виробничого процесу, управлінні персоналом тощо.

Чернівецька область при достатніх її трудопотенційних можливостях, перспективах розвитку освітньої сфери, позитивних демографічних динаміках та вигідному геополітичному розташуванні має всі передумови для розвитку інноваційної сфери. Проте фактично регіон є аутсайдером в Україні щодо продукування й впровадження передових технологій. Це прямо позначається на економіці, перспективах її розвитку та створенні нових робочих місць.

У першу чергу викликає занепокоєння помітне скорочення питомої ваги підприємств промисловості, що займались інноваціями (загальна кількість суб'єктів господарювання на фоні інших областей України і так є дуже малою, зокрема Буковина займає аж 25 рейтингову позицію). Якщо в 2000 р. даний показник складав 37,3 %, то в 2005—2006 рр. сягнув свого мінімального значення — 13,6 %, після чого повільно зріс лише до 18,6 %. Це означає, що основна частина зайнятого населення не має змоги здійснювати інноваційну діяльність за основним місцем праці, тобто в межах підприємства. Окрім того, вона позбавлена доступу до інформації про можливості інноваційної праці, здобуття навичок її здійснення, у тому числі з метою подальшої діяльності на інших підприємствах чи в рамках власного бізнесу.

Мають місце помітні зміни в структурі витрат промислових підприємств на інноваційні цілі. Тенденції на макрорівні щодо постійного скорочення бюджетних видатків супроводжуються нестабіль-

ними витратами суб'єктів господарювання на рівні регіонів. Для Чернівецької області властиве практичне домінування з постійним нарощуванням витрат на придбання машин та обладнання, що пов'язані з впровадженням інновацій (з 57 % у загальній структурі витрат у 2000 р. до 91,4 % у 2012 р.). Вкрай деструктивно, що суттєво скоротилась частка витрат на дослідження і розробки, а саме з 4,6 % у 2000 р. з подальшим зростанням до 15,5 % у 2007 р. і пониженням лише до 2,7 % у 2012 р. (рис. 1, у графіку «а» по допоміжній осі для кращого візуального представлення подані вартісні значення витрат на придбання машин та обладнання, пов'язані з упровадженням інновацій, а також інші витрати). Надалі залишаються превалюючими витрати на зовнішні дослідження і розробки — 73,4 % у 2012 р. зі скороченням з 91,3 % у 2000 р. Таким чином, суб'єкти бізнесу націлені не стільки на продукування інновацій, скільки на їх купівлю і впровадження, що постає необхідною умовою збереження конкурентних позицій на ринку.

З точки зору забезпечення трансформацій регіонального ринку праці з посиленням його інноваційності низький рівень витрат вітчизняних суб'єктів бізнесу на дослідження і розробки ускладнює можливості трудопотенційного розвитку населення, набуття творчих навичок. З іншого боку, зберігається хоча б доступ до знань з експлуатації інноваційних продуктів (у т.ч. технологій) із формуванням бачення способів їх удосконалення. Відтак на цій основі слід поступово посилювати інноваційну активність населення, виходячи з його розуміння помітних економічних, соціальних та інших ефектів від використання інноваційних рішень — як для задоволення особистісних потреб, так і для спрощення виробничого процесу з вищими продуктивними результатами праці.

Досягнення цілі забезпечення потужних детермінацій з боку ринку праці якісних модернізаційних змін в економіці через активізацію інноваційної діяльності змушує обґрунтовувати функціональні ролі різних структур на інституційному рівні. Макротенденція неперервного скорочення державних витрат на інноваційні цілі в силу гострого бюджетного дефіциту вимагає від вчених обґрунтування порогу державних витрат з метою формування мотиваційної основи подальшої активізації інноваційної діяльності — в першу чергу на рівні суб'єктів бізнесу. Відтак за даними офіційної статистики, для Чернівецької області відсутні в останні роки бюджетні асигнування на інноваційні цілі. Окрім того, капіталовкладення іноземних інвесторів спостерігались лише в 2009 р. (12328,2 тис. грн) і в незначній сумі для обласного масштабу 2001 р. (2,8 тис. грн) [4].

Рис. 1. Обсяг і структура витрат промислових підприємств Чернівецької області на інноваційні цілі, 2000—2012 рр.*

* Складено автором на основі джерела: [3]

Водночас зростає вагомість інших джерел фінансування, в тому числі в рамках грантових програм, що відкриває для суб'єктів господарювання області, наукових й освітніх організацій нові можливості самостійного пошуку джерел фінансування інноваційних проектів. У принципі це практика розвинених країн. Для вітчизняного інституційного середовища така пришвидшено деформована схильність є вимушеною реакцією на відсутність мотивацій з боку держави до інноваційної діяльності. Ринок праці реагує надлишком пропозиції робочої сили, яка з відповідними трудовотенційними характеристиками та схильністю до інноваційності в обмежених колах шукає можливості реалізації інноваційних ідей, що через фінансування міжнародних структур часто впроваджуються і в їх суспільних системах, спричиняючи значні позитивні соціальні, економічні та інші ефекти. Такі тенденції безпосередньо посилюють територіальну мобільність населення та подальші міграційні процеси осіб з найвищими трудовотенційними характеристиками й здатністю генерувати інноваційні ідеї.

Розуміння передумов інноваційної діяльності в регіоні з супровідними можливостями високопродуктивної, інноваційної праці повинно охоплювати і результуючі вимірники. Конкурентні умови сфери господарювання зі стимулятивними впливами на інноваційну активність бізнесу (науки, освіти) змушують ринок праці реагувати на пропозицію відповідної кваліфікації кадрів. Водночас їх достатня наявність та праця з елементами інноваційності ще не означають, що одержані результати спричиняють помітний ефект — для особистісного чи суспільного розвитку. Тому важливо виявити, наскільки ефективною є інноваційна діяльність суб'єктів бізнесу Чернівецької області, зокрема за прикладом промислових підприємств, інноваційну активність котрих аналізувалось вище з виявленням неперервного скорочення питомої ваги таких, що займались відповідною діяльністю.

На рис. 2 представлено у відсоткових значеннях показники щодо підприємств, які займались інноваційною діяльністю, впроваджували інновації, а також реалізовували інноваційну продукцію. Як і щодо питомої ваги підприємств, що займались інноваційною діяльністю, скорочується показник і щодо тих, які впроваджували інновації — з 28,9% у 2000 р. до лише 9,5% у 2012 р. від загальної кількості. Такі тенденції суттєво демотивують економічно активне населення до інноваційної діяльності, здобуття відповідних навиків і неперервного розвитку. Долання таких деструктивів можливе лише за рахунок ефективних стимулятивних впливів з боку держави, які через вдало підібраний інструментарій можуть уже в короткому часі посилити участь суб'єктів бізнесу регіону з високим трудовим потенціалом (зокрема одним з найвищих показників по Україні рівнем зайнятості населення в економіці з вищою освітою).

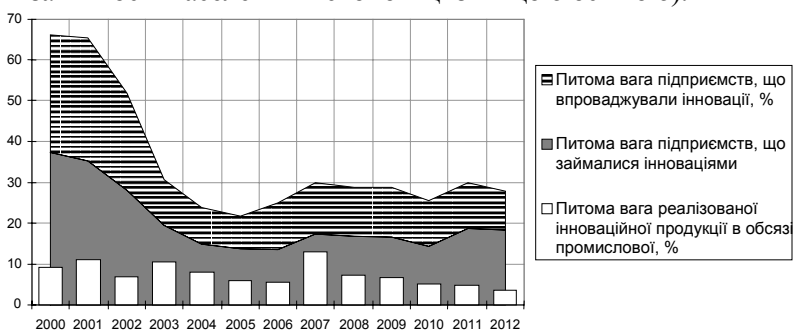

Рис. 2. Питома вага суб'єктів, що впроваджували інновації та займались інноваційною діяльністю, а також реалізованої інноваційної продукції Чернівецької області, 2000—2012 рр.*

* Складено автором на основі джерел: [3; 5]

На жаль, має місце помітне скорочення й інших показників інноваційної діяльності в промисловості:

— кількості впроваджених нових технологічних процесів з 23 одиниць у 2000 р. до 12 у 2012 р.;

— кількості впроваджених маловідходних, ресурсозберігаючих технологічних процесів з 8 одиниць у 2000 р. до 5 у 2012 р.;

— кількості освоєних інноваційних видів продукції з 696 найменувань у 2000 р. до лише 58 у 2012 р.

У підсумку для повного розуміння взаємозв'язку розвитку інноваційної сфери та регіонального ринку праці простежимо тенденційні співвідношення окремих їх показників, зокрема з акцентом на інфраструктурні можливості науки, а також промисловості (рис. 3). При цьому враховані темпи зміни таких показників ринку праці, як попит на робочу силу, а також рівень навантаження на одне робоче місце. Особливо важливим є останній показник, адже від відображає конкурентні умови на ринку праці Буковини.

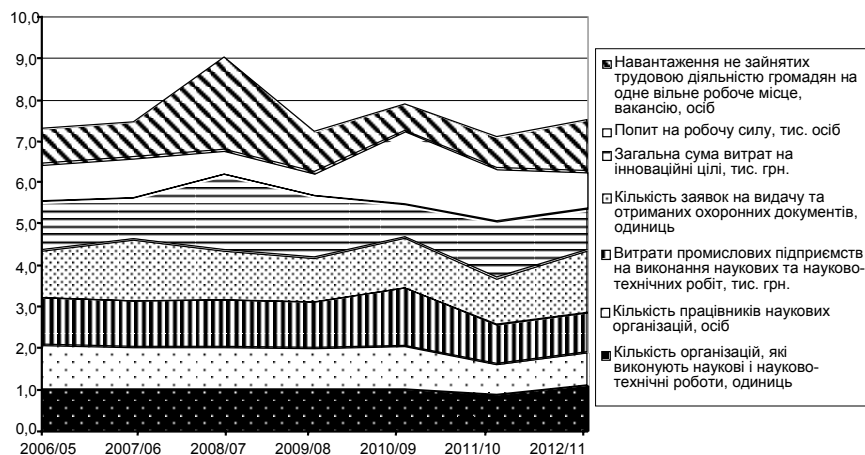

Рис. 3. Темпи зміни окремих показників інноваційної (науково-технічної), економічної та трудової діяльності*

* Складено автором на основі джерел: [6; 7]

Спостерігається відсутність узгоджених залежностей попиту на робочу силу і навантаження на вакантні місця з показниками інноваційної (у тому числі науково-технічної діяльності), за винятком витрат на інноваційні цілі. Звертаємо увагу на монотонне збільшення кількості заявок на видачу та триманих охоронних документів. До того ж на фоні інших областей України показник

Буковини знаходиться на 14 рейтинговому місці, що, враховуючи надзвичайно складну соціально-економічну ситуацію в регіоні, незадовільні тенденції трансформаційних змін регіонального ринку праці є ознакою достатніх потенційних схильностей населення до інноваційної активності. Її нарощування спричинити порівняно легко з правильним за діянням стимулятивного інструментарію з боку органів державної влади.

Проведений аналіз інноваційної діяльності на прикладі Чернівецької області дає змогу окреслити основні загрози та перспективні прориви трансформаційних змін на ринку праці задля посилення інноваційної активності населення. З виявлених закономірностей можна узагальнити, що наразі основними загрозами продуктивної інноваційної діяльності, сформованими на різних інституційних рівнях, залишаються:

1. Сформовані державною політикою: неперервні скорочення та практична відсутність бюджетних асигнувань на активізацію інноваційної діяльності суб'єктів господарювання, загрозливо низькі обсяги фінансування науково-технічної діяльності наукових й освітніх установ; формалізм звітності результатів інноваційної діяльності суб'єктів господарювання, наукових й освітніх установ з суб'єктивним відображенням даних, неможливістю їх співставлення в достатній ретроспективі та територіальному розрізі; правові недоліки реєстрації авторського права з можливостями «конфузного» патентування загальновідомих товарів тощо;

2. Сформовані системними деформаціями регіону: непривабливість інноваційної сфери як об'єкту інвестування, зокрема з боку іноземних суб'єктів бізнесу; відсутність міжсуб'єктних взаємодій на рівні освітньої, економічної та соціотрудової підсистем регіону з узгодженням стратегічних цілей розвитку, базуванням на інноваційних засадах, посиленням ролі науки для їх обґрунтування та вибору шляхів досягнення;

3. Сформовані кон'юнктурними характеристиками регіонального ринку праці: значне переважання допустимих меж навантаження на вакантні місця з недобросовісним конкурентним середовищем і демотивацією трудовпотенційного розвитку із здобуттям навиків інноваційної діяльності; обмеженість пропозиції інноваційних робочих місць унаслідок відсутності їх створення на достатніх кількісних умовах, що б спричиняло потребу у працівниках відповідної кваліфікації;

4. Сформовані на інституційному рівні з демотивацією інноваційної діяльності: незадовільні якісні характеристики підготовки фахівців і робітників з навичками інноваційної діяльності; від-

сутність організації неперервного навчання на рівні суб'єктів господарювання з рівноправним доступом до різних форм підвищення кваліфікації;

5. Сформовані на особистісному рівні: деінтелектуалізація в недобросовісному конкурентному середовищі при освітній підготовці, трудовій діяльності.

Водночас виявлені загрози повинні формувати пріоритети їх недопущення з націленістю на можливості забезпечення інноваційних проривів. Такими для Чернівецької області можуть бути:

- активізація інноваційної діяльності та реалізації інноваційних ідей на особистісному рівні, особливо молоддю, з поширенням інформації щодо можливостей їх просування й одержання натомість комерційного ефекту, перспектив працевлаштування (з допустимістю зайнятості в іноземних компаніях) тощо;

- активізація інноваційної діяльності в пріоритетних для регіонального розвитку сферах господарювання з наслідковими структурними зрушеннями (через розвиток суміжних видів економічної діяльності);

- стимулювання діяльності кластерних утворень і створення просторових утворень зі спеціальним режимом господарювання задля активізації в їх межах інноваційної діяльності, створення нових робочих місць тощо.

Висновки. Отже, для Чернівецької області як доволі проблемного за параметрами соціально-економічного розвитку й стану ринку праці регіону України властиві численні негативні тенденції щодо інноваційної діяльності. Інноваційні індикатори засвідчують вкрай нерівномірні результати інноваційної діяльності, впровадження передових технологій, обсягів фінансування інноваційної діяльності промислових підприємств і науково-технічних досліджень. Водночас мають місце позитивні тенденції щодо правової культури винахідників у захисті своїх авторських прав, готовності суб'єктів господарювання купувати інші зовнішні знання. Таким чином, хай і деформовані конкурентні умови змушують бізнес використовувати інноваційні підходи у виробничому процесі. Виявлені переваги слід використати задля поступового додання численних деструктивів, щоб з урахуванням вигідного геополітичного розташування Буковини та можливості активної участі у різного роду програмах транскордонного співробітництва створити передумови для інноваційного прориву економіки. Такий прорив повинен ґрунтуватись на трудопотенційних можливостях населення. Відтак регіональний ринок праці через свої кон'юнктурні характеристики повинен балансувати

попит і пропозицію робочої сили з орієнтиром на зайнятість у знаннємістких видах економічної діяльності.

Література

1. Регіональна програма інноваційного розвитку на період до 2016 року. — Чернівці, 2011. — 19 с.
2. Програма розвитку інвестиційно-інноваційної діяльності в місті Чернівцях на 2012—2015 роки, затверджена Рішенням 22 сесії міської ради VI скликання 29.03.2012 р. № 446 [Електронний ресурс] — Режим доступу: chernivtsy.eu/portal/f/programs/ses2012022-446-d.doc.
3. Інноваційна активність промислових підприємств: Статистична інформація: Головне управління статистики у Чернівецькій області [Електронний ресурс] — Режим доступу: <http://www.cv.ukrstat.gov.ua/statinf/naukain/inov.htm>.
4. Джерела фінансування інноваційної діяльності: Статистична інформація: Головне управління статистики у Чернівецькій області [Електронний ресурс] — Режим доступу: <http://www.cv.ukrstat.gov.ua/statinf/naukain/fin.htm>.
5. Впровадження інновацій на промислових підприємствах: Статистична інформація: Головне управління статистики у Чернівецькій області [Електронний ресурс] — Режим доступу: <http://www.cv.ukrstat.gov.ua/statinf/naukain/vpr.htm>.
6. Наукова та інноваційна діяльність в Україні. Статистичний збірник / Державна служба статистики України. — К., 2012. — 305 с.
7. Наукова та інноваційна діяльність в Україні. Статистичний збірник / Державна служба статистики України. — К., 2013. — 287 с.

Reference

1. Rehionalna prohrama innovacijnoho rozvytku na period do 2016 roku. — Černivci, 2011. — 19 s.
2. Prohrama rozvytku investycijno-innovacijnoji dijalnosti v misti Černivciach na 2012—2015 roky, zatverdžena Rišenniam 22 sesiji miškoji rady VI sklykannia 29.03.2012 r. № 446 [Elektronný resurs] — Režym dostupu: chernivtsy.eu/portal/f/programs/ses2012022-446-d.doc.
3. Innovacijna aktyvnišť promyslovych pidprýemstv: Statystyčna informacija: Holovne upravlinnia statystyky u Černiveckij oblasti [Elektronný resurs] — Režym dostupu: <http://www.cv.ukrstat.gov.ua/statinf/ naukain/inov.htm>.
4. Džerela finansuvannia innovacijnoji dijalnosti: Statystyčna informacija: Holovne upravlinnia statystyky u Černiveckij oblasti [Elektronný resurs] — Režym dostupu: <http://www.cv.ukrstat.gov.ua/statinf/ naukain/fin.htm>.
5. Vprovadžennia innovacij na promyslovych pidprýemstvach: Statystyčna informacija: Holovne upravlinnia statystyky u Černiveckij oblasti [Elektronný resurs] — Režym dostupu: <http://www.cv.ukrstat.gov.ua/statinf/naukain/vpr.htm>.

6. Naukova ta innovacijna dijalnist' v Ukrajinі. Statystyčny zbirnyk / Deržavna služba statystyky Ukrajinu. — K., 2012. — 305 s.

7. Naukova ta innovacijna dijalnist' v Ukrajinі. Statystyčny zbirnyk / Deržavna služba statystyky Ukrajinu. — K., 2013. — 287 s.

Стаття надійшла до редакції 20.10.2013 р.

УДК: 330.1: 658

Рспіна І. М.

д.е.н., професор кафедри економіки підприємств
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

АКТИВИ ПІДПРИЄМСТВА ЯК ОБ'ЄКТ УПРАВЛІННЯ

Repina I. M.

Doctor of Economic Sciences,
Professor Enterprise Economics Department
Kyiv National Economic University Named After Vadym Hetman

ASSETS OF ENTERPRISE AS MANAGEMENT OBJECT

АНОТАЦІЯ. Запропоновано систему оцінювання моделей управління активами підприємства яка базується на восьми критеріях.

КЛЮЧОВІ СЛОВА: активи, модель управління, оцінювання

ANNOTATION. The proposed system of assessment models, enterprise asset management, which is based on eight criteria.

KEY WORDS: asset, management model, evaluation

Системний підхід у пошуку ефективного управління активами вітчизняних підприємств потребує ґрунтовного дослідження існуючого досвіду у цій сфері. Дієві моделі управління різними видами активів розроблені переважно у зарубіжній теорії та практиці. У вітчизняній економічній науці питання управління активами були актуалізовані і почали досліджуватися лише останнім часом. Тому реконструкція підходів до управління активами вітчизняних підприємств має базуватися на оцінюванні існуючих моделей та їх критичному аналізі з метою подальшої адаптації до вимог внутрішнього використання.

Особливості активів підприємства як об'єкта управління полягають у такому:

- будучи носієм характеристик економічних ресурсів, активи є об'єктом економічного управління будь-яких макроекономічних господарюючих систем;

- активи є майновими цінностями підприємства, які формуються за рахунок інвестованого в них капіталу і мають вартість;